CH204V - Förändringsledarskap i Arbetsmiljöutveckling 3.0 hp

Kurs-PM VT 2025

Varmt välkomna till kursen *Förändringsledarskap i arbetsmiljöutveckling*! I detta kurs-PM hittar ni information om kursens lärandemål, examinationsformer och övergripande information om kursens upplägg, innehåll och uppgifter. Detaljerad information om webbinarier och uppgifter publiceras i lärplattformen Canvas. Kursen är en fristående distanskurs inom KTH:s satsning på livslångt lärande. Kursen riktar sig till personer i arbetslivet som vill stärka sina kompetenser, men kan även läsas som valbar kurs inom vissa program.

Foto: Pixabay.

Kursomgång

VT 2025–1

Undervisningsspråk

Svenska

Kursen ges av

Skolan för kemi, bioteknologi och hälsa (CBH), Institutionen för Medicinteknik och hälsosystem, Avdelningen för ergonomi.

Kursansvarig och examinator

Malin Håkansson PhD, Ergonom, Adjunkt avdelningen för ergonomi

Lärare

Lotta Dellve, professor Göteborgs Universitet

Jörgen Eklund, professor emeritus KTH, gästprofessor Linköpings Universitet, forskare Karolinska Institutet
Jörgen Krantz, socionom, processledare & scenkonstnär, jorgen@scenariogi.se

Innehåll och lärandemål

Kursinnehåll

- Modeller och teorier kring förändringsledarskap och organisering.
- Systemperspektiv på förändring, ständiga förbättringar och lärande.
- Reflektionsövningar kring ledarskap i förändring.
- Kunskap om implementeringsstrategier och interventioner.

Lärandemål

Det övergripande syftet med kursen är att studenterna ska få kunskap om hur förändring kan ledas, stödjas och organiseras för att på så sätt kunna bidra till utformningen av hållbara arbetsmiljöer. Efter avslutad kurs ska studenterna kunna:

1. Analysera och reflektera kring modeller och teorier om ledarskap och organisering som stödjer förändring.
2. Identifiera och reflektera kring viktiga faktorer för ett hållbart förändringsarbete med inriktning mot arbetsmiljöfrågor.
3. Reflektera över det egna ledarskapet och kring vilka kompetenser som behövs för att leda i tider av förändring.
4. Föreslå och värdera förbättringsåtgärder som främjar en god arbetsmiljöutveckling.

Examination och slutförande

Betygsskala

P/F

Examination

INL1 - Rapport, 2.0 hp, betygsskala: P/ F, examinerar lärandemål 1,2 och 4

SEM1 - Seminarier, 1.0 hp, betygsskala: P/F, examinerar lärandemål 1,2 och 3*

Examinator beslutar, baserat på rekommendation från KTH:s samordnare för funktionsnedsättning, om eventuell anpassad examination för studenter med dokumenterad, varaktig funktionsnedsättning. Examinator får medge annan examinationsform vid omexamination av enstaka studenter.

*Vid förhinder kan enstaka webbinarium ersättas med ersättningsuppgifter. Studenten lämnar då in en skriftlig reflektion över materialet som studerats inför respektive seminarium.

Stöd för studenter med funktionsnedsättning

Om du har en funktionsnedsättning kan du ansöka om att få stöd via Funka, se mer info via denna länk.

Kommunikation om kursmaterial m.m. under kursens gång.

För att hålla dig uppdaterad om kursens innehåll och uppgifter behöver du regelbundet besöka kursens Canvassida där kursmaterial och schema m.m. ligger upplagt. Kursmaterialet uppdateras under kursens gång. Viktig information om kursen skickas regelbundet ut via **Anslag** i Canvas. Dessa skickas automatiskt vidare till din KTH-mejl. För att kunna nås av viktig information om kursen behöver du därför kolla din KTH-mejl regelbundet alternativt ha skickat dina mejl vidare till en mejladress som du kollar av regelbundet och gärna ha ställt in önskemål och tidsintervall för dina aviseringar i Canvas så att de passar dig.

Mejltips: Ett tips kan vara att vidarebefordra dina KTH-mejl till en annan mejladress som du kollar av oftare. Via denna länk hittar du instruktioner om hur du sätter upp aviseringar i Canvas och vid behov vidarebefordrar mejlen.

Plats och trivselregler Zoom

Kursen ges på distans via E-mötesverktyget Zoom via kursens klassrumslänk. Länken och tips gällande Zoom hittar du i Canvas. För webbinarierna behöver studenten vara inloggad i Zoom med sitt KTH-ID via denna sida:
https://kth-se.zoom.us/ Första gången behöver du välja ”Sign in” för att aktivera kontot.

Förberedelser inför kursstart

Inför kursintroduktionen rekommenderar vi att du som inte redan är bekant med Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) har bekantat dig med föreskriften AFS 2023:1 och läst denna lättlästa broschyr om SAM: *Bättre arbetsmiljö-varje dag*. Via denna länk når du också tretton 2-minuters-filmer från Arbetsmiljöverket där SAM gås igenom del för del.

Läraktiviteter i kursen

Undervisningen består av föreläsningar (inspelade och live i Zoom), **två** obligatoriska interaktiva webbinarier med tillhörande övningar och inlämningsuppgifter, rapportskrivande och obligatorisk redovisning av er rapport samt deltagande på två andra redovisningar antingen i *juni* eller *augusti*. Alla kursens läraktiviteter är schemalagda på tisdagar (*förutom ett redovisningstillfälle*), se schema med läsanvisningar i Canvas. På föreläsningarna får ni gärna ha kameran i Zoom på, men det är inte ett krav. Se nedan vad som gäller för kamera och ljud på webbinarierna.

Utöver schemalagda läraktiviteter tillkommer tid för egna studier. Den förväntade studieinsatsen för kursen är totalt *80 timmar*. För er som väljer att redovisa före sommaren blir det fördelat över kursens 12 veckor blir det *cirka 6-7 timmars studier/vecka*, inklusive schemalagda kursaktiviteter. För er som väljer att redovisa er rapport i augusti blir det över kursens då 16 veckor cirka 5 timmars studier/vecka (*sommarlovet är då inte inräknat*). Fundera gärna vilken takt som passar dig.

Planera gärna in tid för dina studier för att kunna tillgodogöra er kursen på bästa sätt och för att jämna ut din egen arbetsbelastning. För att ni som studenter ska få ut så mycket av kursen som möjligt behövs varje students aktiva deltagande och engagemang både före, under och efter de schemalagda läraktiviteterna. Kursen bygger på konstruktiv länkning. Det innebär att kursmålen går som en röd tråd genom läraktiviteterna, och det som bedöms vid examinationerna är huruvida du som student har uppnått lärandemålen för kursen.

Uppgifter, seminarier (SEM1)

I kursen ingår två obligatoriska seminarier (webbinarier) 1 *april* och 6 *maj*, med tre tillhörande inlämningsuppgifter före respektive efter. Seminarierna har examinationskod SEM1 och motsvarar tillsammans 1.0 hp (cirka 26 studietimmar). Under seminarierna gör ni övningar och delas ni in i grupper som får diskutera och reflektera över frågor relaterat till kursinnehållet.

De två webbinarierna examinerar:
Lärandemål 1 om modeller och teorier om ledarskap och organisering som stödjer förändring,
Lärandemål 2 om viktiga faktorer för ett hållbart förändringsarbete samt
Lärandemål 3 som handlar om reflektioner kring det egna ledarskapet och kompetenser för att leda i tider av förändring.

En detaljerad beskrivning av uppgifterna publiceras i Canvas under rubriken **Uppgifter** och dyker också upp i din *Att-göra-lista* där. Se datum för inlämningarna i detaljschemat i Canvas.

Betygsskalan är **P** (godkänd)/ **F** (icke godkänd). För att bli godkänd på **SEM1** behöver studenten ha godkänd närvaro, delta aktivt och ha godkänt på tillhörande inlämningsuppgifter.

Vid förhinder kan **ett** webbinarium ersättas med ersättningsuppgifter. Studenten mejlar då kursansvarig för att få en uppgift motsvarande innehållet för seminariet och skickar därefter in en skriftlig komplettering i Canvas *senast 9 juni.*

Seminarierna hålls i Zoom och studenten behöver vara inloggad i Zoom med sin KTH-ID hela seminariet och delta aktivt för att få närvaro. ***OBS!*** Mejla kursansvarig malinhak@kth.se ***direkt*** om ni har problem med att logga in via dator eller telefon.

På de två obligatoriska webbinarierna och redovisningen, där det förväntas att ni deltar aktivt för att bli godkända, behöver ni ha kameran på för att främja samspelet oss deltagare emellan. Vi förväntar oss också att ni då sitter i en miljö där ni har bra uppkoppling och där ni kan prata.

Rapport (INL1)

I kursen ingår att skriva och redovisa en rapport relaterat till kursens innehåll och lärandemål, med examinationskod INL1 (2.0 hp). Uppgiften motsvarar sammanlagt *cirka 50 timmars studier*.

Rapporten och redovisningen examinerar:
Lärandemål 1 om modeller och teorier om ledarskap och organisering som stödjer förändring,
Lärandemål 2 om viktiga faktorer för ett hållbart förändringsarbete samt
Lärandemål 4 som handlar om att föreslå och värdera förbättringsåtgärder som främjar en god arbetsmiljöutveckling.

Detaljerad information om rapportens innehåll och upplägg presenteras i Canvas. Rapporten presenteras muntligen antingen *i början på juni (2-3 juni) eller 20 augusti*. Du behöver också närvara på minst **två** andra presentationer för att bli godkänd.

Rapporten ska vara skriven med studentens egna ord/formuleringar med stöd av den obligatoriska kurslitteraturen. För att bli godkänd ska studenten, där så krävs, relatera till begrepp/modeller/teorier som finns beskrivna i den obligatoriska kurslitteraturen, underbyggda med referenser i texten och i en litteraturlista på slutet enligt ett vedertaget referenssystem. En stark rekommendation är att använda APA 7 som referenssystem (ett referenssystem med författare och årtal i texten).

Generativ AI: Användning av AI-verktyg är inte tillåten för att generera innehåll i kurens rapport eller uppgifter, eftersom syftet är att du ska skriva och reflektera på egen hand. Det är tillåtet att använda AI-verktyg för stavningskontroll och enklare textredigering (t.ex. Grammarly) förutsatt att du i uppgiften beskriver vilka verktyg du använt.

Alla rapporter och inlämningar i kursen plagiatgranskas. Se vidare i KTH:s policy gällande plagiering, inklusive den korta filmen där om hur studenter kan undvika plagiering.

Etiskt förhållningssätt

- Vid grupparbete har alla i gruppen ansvar för gruppens arbete.
- Vid examination ska varje student ärligt redovisa hjälp som erhållits och källor som använts.
- Vid muntlig examination ska varje student kunna redogöra för hela uppgiften och hela lösningen.

Kurslitteratur

AFS 2023:2. *Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar*. Arbetsmiljöverket. [Kapitel 2 om Organisatorisk och social arbetsmiljö].

Andersson, P., Gillberg, G., Lindgren, H. & Dellve, L. (2021). Perspektivlaboratorier - perspektivmedvetenhet som förändringsstrategi. *Arbetsliv i omvandling*, (1), 1–50. https://journals.lub.lu.se/aio/issue/view/3246

Arbetsmiljöverket. (u.å.) *Bättre arbetsmiljö varje dag.* ADI 681.

Arbetsmiljöverket. (u.å.). *Riskbedömning inför ändringar i verksamheten.* ADI 575.

Bringselius, L. (2022). Tillit. I Bringselius (Red.) *Tillit och Omdöme – Perspektiv på tillitsbaserad styrning*. [Se utdrag i Canvas].

Clack, L. (2020). *Leading Positive Change*. In (Eds.) Dhiman, S., & Marques, J. (2020). *New Horizons in Positive Leadership and Change* Management for Professionals. Springer International Publishing AG.

Dellve, L. & Eriksson, A. (2016). *Hållbart ledarskap i vardag och förändring*. Högskolan i Borås.

Eklund, J. (2014). *Arbetsmiljö och lärande i Lean och kvalitetsutveckling.* I Kock, H. (Red.) *Lärande i arbetslivet: möjligheter och utmaningar: en vänbok till Per-Erik Ellström*. Linköpings universitet.

Ellström, P-E. (2006). Tid för utveckling? I K. Ekberg, J. Eklund, P-E, Ellström & S. Johansson (Red.) *Tid för utveckling?* (1. Uppl) .Studentlitteratur.

Ellström, P-E. (2004). Reproduktivt och utvecklingsinriktat lärande i arbetslivet Download Reproduktivt och utvecklingsinriktat lärande i arbetslivet. I P. Ellström & G. Hultman (Red.) (2004). *Lärande och förändring i organisationer: om pedagogik i arbetslivet*. Studentlitteratur.

Eriksson, A., Dellve, L., Jaldestad, E., Jutengren, G., & Tjulin, Å. (2020). *Lärande för hållbar verksamhetsutveckling. En forskningsbaserad handbok om att skapa förutsättningar för ett lärandeklimat som bidrar till hälsa och engagemang.*

Håkansson, M., Holden, R. J., Eriksson, A., & Dellve, L. (2017). Managerial practices that support lean and socially sustainable working conditions. *Nordic Journal of Working Life studies*, 7(3), 63–84.

Loup, R. & Koller, R. (2005). The road to commitment: Capturing the Head, Hearts and Hands of People to effect Change. *Forum Articles*, 23 (3), 73-81. [Se Canvas]

Nielsen, K., & Noblet, A. (Eds.). (2018). *Organizational Interventions for Health and Well-being: A Handbook for Evidence- based Practice*. Routledge. [Introduktion och kapitel 2 om co-created program logic.]

Nielsen, K., & Randall, R. (2013). Opening the black box: Presenting a model for evaluating organizational-level interventions. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 22(5), 601-617. https://doi.org/10.1080/1359432X.2012.690556

Winroth, J. (2022). Organisatorisk och social arbetsmiljö. I Winroth. *Organisationshälsa: om hållbart arbetsliv, förändringsarbete och det hälsofrämjande perspektivet*. (2 uppl.). Studentlitteratur. [Se utdrag i Canvas]

Se den uppdaterade listan med obligatorisk kurslitteratur i Canvas och läsanvisningar där. All litteratur finns tillgänglig digitalt via KTH:s bibliotek eller i Canvas.
Vi hoppas på givande diskussioner under kursens gång och på att samskapa innehåll med er!